

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

IČ: 68378092

Sídlo: Letenská 4/123, 118 51 Praha 1

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2012

Dozorčí radou pracoviště projednána dne: 9. 5. 2013

Radou pracoviště schválena dne: 30. 5. 2013

V Praze dne 10. 6. 2013

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště

Pověřen vedením od: **1. 1. 2007 doc. RNDr. Karel Oliva, Dr.**

Ředitel pracoviště: **doc. RNDr. Karel Oliva, Dr.**

jmenován s účinností od : **1. 6. 2007, v období od 18. 12. 2009 do 30. 9. 2011 pověřen řízením, od 1. 10. 2011 znovu jmenován ředitelem**

Rada pracoviště zvolena dne 19. 2. 2007 ve složení:

předseda: **RNDr. Jan Králík, CSc.**

místopředseda: **doc. PhDr. Jana Hoffmannová, DrSc.**

členové:

Prof. Dr. Tilman Berger, Universität Tübingen

PhDr. Alena Černá, Ph.D., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

PhDr. Milan Harvalík, Ph.D., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

doc. PhDr. Zdeňka Hladká, Dr., Masarykova univerzita, Brno

PhDr. Ilona Janyšková, CSc., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

prof. PhDr. Karel Kučera, CSc., Univerzita Karlova, Praha

doc. PhDr. Slavomír Ondrejovič, DrSc., JÚLŠ SAV, Bratislava

PhDr. Markéta Pravdová, Ph.D., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

Albena Rangelova, CSc., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

PhDr. Libuše Sýkorová, ÚJČ AV ČR, v. v. i.

PhDr. Milena Šipková, CSc., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

prof. PhDr. Rudolf Šrámek, CSc., Masarykova univerzita, Brno

doc. PhDr. František Štícha, CSc., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

Dozorčí rada jmenována dne 27. 3. 2007 ve složení:

předseda: PhDr. Martin Steiner

místopředseda: PhDr. Helena Karlíková, CSc.

členové:

prof. PhDr. Marie Krčmová, CSc., Masarykova univerzita, Brno

*doc. RNDr. Vladimír Petkevič, CSc., Univerzita Karlova, Praha
JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D., ÚSP AV ČR, v. v. i.*

b) Změny ve složení orgánů:

Ředitel ÚJČ AV ČR, v. v. i., doc. RNDr. Karel Oliva, Dr., k 17. 12. 2009 rezignoval na funkci ředitele. Byl zvolen předsedou Vědecké rady AV ČR, což je funkce neslučitelná s funkcí ředitele. S účinností od 18. 12. 2009 byl pověřen řízením ÚJČ AV ČR, v. v. i. Po odstoupení z funkce předsedy Vědecké rady AV ČR byl na základě výsledku výběrového řízení znovu jmenován ředitelem ÚJČ od 1. 10. 2011.

Rada ÚJČ AV ČR, v. v. i., přijala k 8. 3. 2010 rezignaci prof. PhDr. Rudolfa Šrámka, CSc., na členství v radě a vzala na vědomí informaci o zvolení Prof. Dr. Phil. Markuse Gigeru členem rady. Rada v uvedeném složení skončila svou činností na 26. zasedání dne 15. 2. 2012. Od 20. 2. 2012 zahájila činnost rada, která byla zvolena 26. 1. 2012, ve složení:

předsedkyně: PhDr. Markéta Pravdová, Ph.D., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

místopředsedkyně: prof. PhDr. Jana Hoffmannová, DrSc., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

členové:

Prof. Dr. Tilman Berger, Universität Tübingen

Mgr. Václav Čermák, Ph.D., SLÚ AV ČR, v. v. i.

PhDr. Alena Černá, Ph.D., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

Prof. Dr. Phil. Markus Giger, Universität Basel

PhDr. Milan Harvalík, Ph.D., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

doc. PhDr. Zdeňka Hladká, Dr., Masarykova univerzita, Brno

PhDr. Milada Homolková, Ph.D., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

PhDr. Ilona Janyšková, CSc., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

Mgr. Petr Kaderka, Ph.D., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

prof. PhDr. Slavomír Ondrejovič, DrSc., JÚLŠ SAV, Bratislava

PhDr. Milena Šipková, CSc., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

PhDr. Pavel Štěpán, Ph.D., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

Mgr. Luboš Veselý, Ph.D., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

PhDr. Martin Šteiner rezignoval k 31. 12. 2009 na funkci předsedy Dozorčí rady ÚJČ AV ČR, v. v. i. Od 1. 1. 2010 byl předsedou Dozorčí rady ÚJČ AV ČR, v. v. i., jmenován PhDr. Jiří Beneš. Dozorčí rada v uvedeném složení ukončila svoji činnost na zasedání 30. 4. 2012 a s účinností od 1. 5. 2012 byla jmenována dozorčí rada ve složení:

předseda: PhDr. Jiří Beneš, FLÚ AV ČR, v. v. i.

místopředsedkyně: PhDr. Helena Karlíková, CSc., ÚJČ AV ČR, v. v. i.

členové:

prof. PhDr. Eva Hajičová, DrSc., Univerzita Karlova, Praha

doc. RNDr. Vladimír Petkevič, CSc., Univerzita Karlova, Praha

JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D., ÚSP AV ČR, v. v. i.

c) Informace o činnosti orgánů:

Ředitel:

Ředitel vykonával úkoly stanovené zákonem č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v platném znění a v souladu s ostatními právními předpisy. V součinnosti s Radou ÚJČ AV ČR, v. v. i., a s Dozorčí radou ÚJČ AV ČR, v. v. i., se zaměřil na koncepci rozvoje vědecké činnosti ÚJČ AV ČR, v. v. i., a zajištění optimálních organizačních a finančních podmínek pro vědecké bádání.

Rada pracoviště:

Rada ÚJČ AV ČR, v. v. i., zasedala 15. 2. 2012, 1. 3. 2012, 5. 4. 2012, 31. 5. 2012, 4. 10. 2012 a 22. 11. 2012. Rozhodla, aby v souladu s koncepcí rozvoje ÚJČ pokračovaly práce na všeobecném výkladovém slovníku češtiny, a zajímala se o průběh těchto prací. Rada v novém složení zvolila předsedkyni a místopředsedkyni a schválila úpravy v jednacím řádu rady. Zabývala se úpravou organizační struktury ÚJČ a úpravou kompetencí vedoucích a schválila změny v Organizačním řádu ÚJČ. Projednala a schválila účetní závěrku za rok 2011, rozpočet ÚJČ na r. 2012 a výroční zprávu o činnosti a hospodaření ÚJČ za r. 2011. Dále projednala návrhy přihlášek podávaných ke GA ČR. Usnesení ze zasedání Rady ÚJČ AV ČR, v. v. i., jsou uvedena na adrese

<http://www.ujc.cas.cz/zakladni-informace/o-ustavu/struktura-ustavu/rada-ustavu-pro-jazyk-cesky.html>

Dozorčí rada:

Dozorčí rada ÚJČ AV ČR, v. v. i., zasedala 30. 4. 2012 a 9. 11. 2012. Projednala bez věcných připomínek výroční zprávu o činnosti ÚJČ za r. 2011, výrok auditora k hospodaření a účetnictví ÚJČ za r. 2011 a informaci o průběžném čerpání rozpočtu ÚJČ v r. 2012 a výhledech financování v r. 2013. Schválila zprávu o činnosti Dozorčí rady ÚJČ za r. 2011 a vyjádřila se k manažerským schopnostem ředitele ve vztahu k ÚJČ. Dále určila auditorskou kancelář pro ověření účetní závěrky ÚJČ za r. 2012. Usnesení ze zasedání Dozorčí rady ÚJČ AV ČR, v. v. i., jsou uvedena na adrese

<http://www.ujc.cas.cz/zakladni-informace/o-ustavu/struktura-ustavu/dozorci-rada-ujc.html>

II. Informace o změnách zřizovací listiny:

V r. 2012 ke změnám zřizovací listiny nedošlo.

III. Hodnocení hlavní činnosti:

1. HLAVNÍ VĚDECKÁ ČINNOST PRACOVIŠTĚ

Předmětem hlavní činnosti ÚJČ je především vědecký výzkum českého jazyka v jeho podobách spisovných i nespisovných, psaných i mluvených, a to v pohledu synchronním i diachronním, a rovněž výzkum postavení češtiny v kontextu ostatních slovanských jazyků. Vědecká činnost byla soustředěna jednak do ústavních úkolů jednotlivých oddělení, jednak do grantových projektů. S využitím finanční podpory ze Strukturálních fondů EU v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost jsou realizovány projekty Moderní mluvnice češtiny pro studenty magisterských a doktorských programů filologických oborů a Síť expertních pracovišť k zajištění inkluze v terciárním vzdělávání (Expln). Ze zdrojů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR určených na podporu velkých infrastruktur je financován Projekt LINDAT/CLARIN – Vybudování a provoz českého uzlu pan-evropské infrastruktury pro výzkum. V rámci programu vědy a výzkumu Národní a kulturní identita, financovaného Ministerstvem kultury ČR, spolupracuje ÚJČ na projektu Informační technologie ve službách jazykového kulturního bohatství (IT JAKUB). Nadále se rozvíjí činnost ve dvou dlouhodobých projektech: Slovanském jazykovém atlasu a Evropském jazykovém atlasu. Kromě toho v r. 2012 pracovníci ÚJČ řešili 13 grantových projektů GA ČR.

V rámci diachronního výzkumu pokračují práce na Etymologickém slovníku jazyka staroslověnského, který je jediným etymologickým slovníkem tohoto nejstaršího slovanského spisovného jazyka na světě. Analyzovanou staroslověnskou slovní zásobu zasazuje do rámce všech slovanských jazyků, vysvětluje spolu s pojmenováním i materiální a kulturní realie starých Slovanů. Ukazuje cesty obohacování staroslověnštiny přejímáním z jiných jazyků, zejména z řečtiny, ale i z latiny, nejstarších germánských jazyků aj. Jednotlivá hesla obsahují gramatickou charakteristiku, deriváty heslového slova, naznačují slovotvorný a významový vývoj. Slovník je vysoce ceněn jak v rámci evropském, tak i celosvětovém. Dále pokračuje zpracování staročeského lexika v rámci Elektronického slovníku staré češtiny – hesla s náslovím d-, e-, f-, g- byla lexikograficky zpracována a zveřejněna prostřednictvím internetových stránek Vokabuláře webového; autorsky bylo analyzováno přes sedm tisíc hesel. Lexikální databáze humanistické a barokní češtiny se v roce 2012 rozrostla na cca 750 tisíc excerpčních záznamů a představuje tak významný pramen pro studium slovní zásoby češtiny tzv. doby střední. Rozšířen a plně provozován byl modul digitalizovaných starších mluvnic v rámci Vokabuláře webového.

Do elektronické podoby Slovníku pomístních jmen v Čechách a Slovníku pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku jsou zpracovávána jména pozemků, terénních útvarů, vod, cest a dalších nesídelních objektů. Tato jména byla shromážděna v letech 1963–1986 a představují unikátní jazykový materiál, který má neocenitelný význam nejen pro výzkum českého jazyka a jeho pojmenovacích

schopností, ale který slouží též jako pramen poznání pro jiné vědní disciplíny (archeologie, /regionální/ historie, etnografie, přírodní vědy aj.). V rámci dialektologického výzkumu byly zpracovány přibližně tři tisíce hesel Slovníku nářečí českého jazyka a na webových stránkách ÚJČ byly zveřejněny první dva díly Českého jazykového atlasu.

Aktualizuje se Internetová jazyková příručka (<http://prirucka.ujc.cas.cz>), která je určena všem uživatelům češtiny. Velkým krokem v synchronní jazykovědě je dokončení prací na jednosvazkové Akademické gramatice spisovné češtiny. V oblasti stylistiky a textové lingvistiky se rozvíjí teorie stylu, žánru a diskurzu.

Pozornost je věnována vztahu psanosti a mluvenosti, a to jak na rovině mediální (především s ohledem na sémiotickou multimodálnost), tak na rovině konceptuální (především s ohledem na stylizaci promluvy). V lexikografické oblasti začaly práce na koncipování hesel nového všeobecného výkladového slovníku současné češtiny s předpokládaným počtem 120 až 150 000 lexikálních jednotek. Pozornost je věnována také pravopisu (především psaní velkých písmen). Byla zveřejněna nová verze korpusu DIALOG (verze 1.1), speciálního korpusu mluvené češtiny obsahujícího dnes bezmála milion textových slov (<http://ujc.dialogy.cz>). Korpus je díky svému multimediálnímu charakteru a prozodickému značkování unikátním zdrojem, který využívá k výzkumu veřejné podoby mluvené češtiny široká odborná veřejnost. Vznikají další jazykové korpusy (věnované nářečím, běžně mluvené řeči i textům staré a střední češtiny).

Kromě již zavedené činnosti jazykověporadenské jsou nejširší veřejnosti určeny i znalecké posudky týkající se osobních jmen. ÚJČ má pravomoc vystavovat znalecké posudky v oboru školství a kultura s rozsahem znaleckého oprávnění jazykověda – ověřování podob jmen a příjmení z hlediska zákonných ustanovení usměrňujících jejich zápis do osobních dokladů. Tato činnost se setkává u veřejnosti s velkým zájmem.

ÚJČ získal v roce 2012 ochrannou známku Centrum akademického psaní.

K nejvýznamnějším publikacím roku 2012 patří:

Bachmannová, J. (ed.): *Co my toho prožili. Vyprávěnky z Podkrkonoší I*. Liberec: Nakladatelství Bor, 2012. 216 s. + CD (s ukázkami vyprávění nářečních mluvčích). ISBN 978-80-87607-07-7.

Čmejková, S. – Hoffmannová, J. (eds.): *Intertextualita, polyfonie, heteroglosie / Intertextuality, Polyphony, Heteroglossia (= Slovo a slovesnost, 73, 4: Monotematické číslo / Special Issue)*. Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, 2012. 142 s. ISSN 0037-7031.

Čmejková, S. – Hoffmannová, J. – Klímová, J. (eds.): *Čeština v pohledu synchronním a diachronním. Stoleté kořeny Ústavu pro jazyk český*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2012. 858 s. ISBN 978-80-246-2121-0.

Čornej, P.: *Národnostní poměry ve městech na přelomu 14. a 15. století. Zikmundův boj o otcovu korunu. Bojiště slávy a porážek*. In: F. Šmahel – L. Bobková (eds.), *Lucemburkové. Česká koruna uprostřed Evropy*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2012. s. 675–678, 732–746, 747–752. ISBN 978-80-7422-093-7.

Janyšková, I. – Karlíková, H. (eds.): *Theory and Empiricism in Slavonic Diachronic Linguistics*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2012 (= *Studia etymologica Brunensia* 15). 492 s. ISBN 978-80-7422-185-9.

Kolektiv autorů: *Etymologický slovník jazyka staroslověnského 16, hesla sьde – trъtь (hl. red. I. Janyšková)*. Brno: Tribun EU, 2012. 64 s. Doplňky k bibliografickému aparátu V, 4 s. ISBN 978-80-263-0304-6.

Krausová, Z. – Teršová, R. – Chýlová, H. – Prošek, M. – Málková, J.: *Český jazyk 6 pro ZŠ a VG*. Plzeň: Fraus, 2012. 144 s. ISBN 978-80-7238-403-7.

Krausová, Z. – Teršová, R. – Chýlová, H. – Prošek, M. – Málková, J.: *Český jazyk 6 – pracovní sešit pro ZŠ a VG*. Plzeň: Fraus, 2012. 68 s. ISBN 978-80-7238-404-4.

Lehečka, B. (ed.) – Černá, A. M.: *Chirurgické lékařství*. Praha: oddělení vývoje jazyka Ústavu pro jazyk český AV ČR, 2012. ISBN 978-80-86496-59-7. (vydáno jako e-kniha)

Lehečka, B. (ed.) – Černá, A. M., Boček, M.: *Sepsání ctnostného života svatého poustevníka a opata Vendelína*. Praha: oddělení vývoje jazyka Ústavu pro jazyk český AV ČR, 2012. ISBN 978-80-86496-61-0. (vydáno jako e-kniha)

Lehečka, B. (ed.) – Šimek, Š.: *Život svatého Václava*. Praha: oddělení vývoje jazyka Ústavu pro jazyk český AV ČR, 2012. ISBN 978-80-86496-57-3. (vydáno jako e-kniha)

Nejedlý, P. – Vajdlová, M. (eds.): *Cesty slov*. Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, 2012. 280 s. ISBN 978-80-86496-62-7.

Pravdová, M. (ed.) – Beneš, M. – Černá, A. – Dufek, O. – Chromý, J. – Kopecký, J. – Prokšová, H. – Prošek, M. – Smejkalová, K. – Svobodová, I. – Štěpánová, V. – Uhlířová, L.: *Jsmo v češtině doma?* Praha: Nakladatelství Academia, 2012. 202 s. ISBN 978-80-200-2146-5.

Sobek, D.: *Francouzsko-český obecně vědní slovník (kontextový)*. Praha: Academia, 2012. 436 s. ISBN 978-80-200-1981-3.

Vykypěl, B. – Boček, V. (eds.): *Methods of Etymological Practice*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2012 (= *Studia etymologica Brunensia* 14). 120 s. ISBN 978-80-7422-184-2.

Úplný seznam odborné produkce pracovníků ÚJČ viz databáze ASEP (<http://www.lib.cas.cz/cs/asep>).

Popularizace

Nejvýznamnější popularizační aktivitou ÚJČ, která je již léta využívána veřejností, je služba jazykové poradny. Pracovníci odpovídají asi na 40 telefonických dotazů denně, za rok 2012 vyřídili více než 50 odpovědí na písemné jazykové dotazy.

Účinnou pomůckou při jazykovém poradenství, vzdělávání a výuce češtiny se stala Internetová jazyková příručka. Tato webová aplikace zaznamenala za první čtyři roky provozu (2009–2012) přes 24 milionů návštěv z více než 1 milionu uživatelských adres a je dosud nejnavštěvovanější webovou stránkou Akademie věd ČR. Na webu ÚJČ je rovněž zveřejněn elektronický archiv časopisu *Naše řeč*, který se věnuje především otázkám jazykové kultury. Významným počinem směrem k veřejnosti bylo též zpřístupnění prvních dvou dílů Českého jazykového atlasu na webových stránkách ÚJČ.

Již po mnoho ročníků je ÚJČ spolupředatelem Olympiády v českém jazyce, určené studentům základních a středních škol. Pracovníci ÚJČ se podílejí na přípravě soutěžních úkolů i na hodnocení jejich vypracování, a to jak během školního roku (ve školních, okresních a krajských kolech), tak při závěrečném finálovém týdenním soustředění.

Pracovníci se významně podílejí na popularizaci češtiny v médiích – v novinách,

časopisech, na internetu i v televizních a rozhlasových pořadech (programy ČT, Nova, Prima, ČRo, deníky Lidové noviny, MF Dnes, Hospodářské noviny a jejich internetové verze, dále ČTK, Týdeník Rozhlas, Literární noviny aj.). K aktivitám s dlouholetou tradicí patří pravidelné jazykové koutky a nejrůznější příspěvky informující o současné i staré češtině, včetně dialektologie a etymologie.

Na přání nejrůznějších institucí se pořádají přednášky a školení zaměstnanců, a to nejen o jazykové kultuře, ale např. i o historické češtině nebo o našich nářečích – např. pro Evropský parlament, Ministerstvo obrany, Ministerstvo pro místní rozvoj, Nejvyšší kontrolní úřad, Úřad průmyslového vlastnictví, Justiční akademii aj.

Pracovníci ÚJČ přednášejí v Jazykovědném sdružení ČR a v Kruhu přátel českého jazyka, podílejí se na nejrůznějších kurzech a seminářích (Písemná komunikace – normy a úprava písemností v úředním styku, Škola českého jazyka a literatury pro pedagogy aj.). Pravidelně provádějí školení v rámci Kurzů základů vědecké práce pro doktorandy na AV ČR. Všechna pracoviště ÚJČ se pravidelně účastní akce Den otevřených dveří a pořádají přednášky v rámci Týdne vědy a techniky. Kabinet studia jazyků ÚJČ je testovacím centrem iBT TOEFL a registračním centrem pro přípravu ke cambridgeským zkouškám.

Ocenění:

V r. 2012 udělila Učená společnost České republiky prof. Petru Čornejovi ocenění v kategorii vědecký pracovník za mimořádný badatelský přínos českému dějepisectví.

2. SPOLUPRÁCE S VYSOKÝMI ŠKOLAMI

ÚJČ spolupracuje s několika vysokými školami, pracovníci se podílejí na výuce na řadě fakult českých vysokých škol (FF UK Praha, PedF UK Praha, FSV UK Praha, FHS UK Praha, KTF UK Praha, MFF UK Praha, FF MU Brno, PedF MU Brno, VUT Brno, PedF ZČU Plzeň, TU Liberec, PedF Univerzity Hradec Králové, FF UP Olomouc, FF OU Ostrava, FPF SU Opava, PedF JČU České Budějovice, PŘF UJEP Ústí nad Labem) i v zahraničí (Universitát Wien), včetně výuky cizinců na Letních školách slovanských studií, na několika vysokých školách jsou členy oborových komisí pro doktorské studium, přijímacích komisí a členy vědeckých rad VŠ. V obou semestrech roku 2012 pedagogicky působili na VŠ 2 535 hodin, kromě toho vedli bakalářské, magisterské a doktorské práce a vypracovávali nejrůznější posudky.

Spolupráce s VŠ se realizovala též četnými dalšími projekty – např. Projekt LINDAT/CLARIN – Vybudování a provoz českého uzlu pan-evropské infrastruktury pro výzkum (LM2010013) společně s MFF UK Praha, MU Brno a ZČU Plzeň a projekt Moderní mluvnice češtiny pro studenty magisterských a doktorských programů filologických oborů (CZ.07/2.2.00/15.0275) společně s UP Olomouc. Pokračují též spolupráce v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost: s Masarykovou univerzitou projekty Mezi bohemistikou a informatikou. Inovace vysokoškolské výuky češtiny v kontextu počítačového zpracování jazyka a Síť expertních pracovišť k zajištění inkluze v terciárním vzdělávání, s UP Olomouc projekt Inovace bohemistických studií v mezioborových kontextech.

3. SPOLUPRÁCE S PODNIKATELSKOU SFÉROU A JINÝMI SUBJEKTY

Spolupráce s dalšími subjekty probíhá především formou expertní činnosti – pro

nejrůznější instituce se v ÚJČ vypracovávají vědecké posudky a expertizy, např. účast v připomínkovém řízení ČSN 01 6910, posudky na učebnice češtiny pro střední školy, expertní šetření pro státní orgány a advokátní kanceláře, posudky návrhů grantových aj. projektů pro GA ČR, GA UK, FF UK, VEGA apod. Pracovníci ÚJČ se zapojili do monitorovacích sítí prováděním analýz jazyka vybraných pořadů České televize (hodnocení probíhá od roku 2006, hodnotící zprávy jsou zveřejňovány na <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/analyza-a-hodnoceni-jazykove-urovne-vybranych-poradu/>).

4. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

V roce 2012 uspořádal ÚJČ dvě významné akce s mezinárodní účastí:

4. mezinárodní konferenci Gramatika a korpus 2012, které se zúčastnilo 110 vědců, z toho 22 ze zahraničí;

Zasedání Mezinárodní komise Slovanského jazykového atlasu při Mezinárodním komitétu slavistů a mezinárodní pracovní skupiny Slovanského jazykového atlasu, kterého se zúčastnilo 40 badatelů, z toho 33 zahraničních. Pokračuje spolupráce v přispívání do mezinárodních bibliografických databází zaměřených na lingvistiku. ÚJČ spolupracuje v rámci dvoustranných meziústavních dohod s celkem dvanácti zahraničními pracovišti, např. z Velké Británie, USA, Ruska, Polska, Nizozemska aj.

Z významných zahraničních vědců ÚJČ navštívili např.:

Prof. Dr. Tilman Berger, Slavisches Seminar der Universität Tübingen, Německo

Prof. Dr. Neil Bermel, School of Modern Languages and Linguistics, The University of Sheffield, Velká Británie

Inge Bily, Dr. phil., Sächsische Akademie der Wissenschaften zu Leipzig, Německo

Prof. Galina Bolden, Ph.D., School of Communication and Information, Rutgers, The State University of New Jersey, Spojené státy americké

Dr. Christina Dejkova, Institut za bǎlgarski ezik BAN, Sofie, Bulharsko

Prof. François Esvan, Università degli Studi di Napoli "L'Orientale", Itálie

Dr. Siniša Habijanec, Záhřeb, Chorvatsko

Mgr. Martina Ivanová, Ph.D., Filozofická fakulta Prešovské univerzity v Prešově, Slovensko

dr hab. Mariola Jakubowicz, Ph.D., Instytut Slawistyki PAN, Krakov, Polsko

doc. dr. Carmen Kenda-Jež, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Lublaň, Slovinsko

Prof. Galina P. Neščimenko, Institut slavjanovedenija RAN, Moskva, Rusko

Univ. Prof. Dr. Stefan M. Newerkla, Institut für Slawistik der Universität Wien, Rakousko

Prof. dr. hab. Janusz Siatkowski, Instytut Slawistyki Zachodniej i Południowej, Uniwersytet Warszawski, Polsko

prof. dr. Vera Smole, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Slovinsko

dr. Yordanka Trifonova, Institut za bǎlgarski ezik BAN, Sofie, Bulharsko

prof. dr. Žanna Ž. Varbot, Institut ruskogo jazyka im. V. V. Vinogradova RAN, Moskva, Rusko

prof. Tatjana Ivanovna Vendina, Institut slavjanovedenija RAN, Moskva, Rusko

prof. PhDr. Pavol Žigo, CSc., Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV, Bratislava, Slovensko

IV. Hodnocení další a jiné činnosti:

- Předmětem jiné činnosti je výuka českého jazyka i cizích jazyků, ověřování jazykových znalostí a organizace jazykových zkoušek pro subjekty mimo AV ČR. Pro internetovou zkoušku z angličtiny funguje testovací centrum iBT TOEFL a ÚJČ je registračním centrem pro přípravu ke cambridgeským zkouškám.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce:

Žádná opatření k odstranění nedostatků v hospodaření nebyla Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i., v předmětném období uložena.

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj:^{*)}

Největším problémem ve financování činnosti ÚJČ AV ČR, v. v. i., zůstávají stále provozní náklady. ÚJČ je jediným ústavem AV ČR, který je provozován ve čtyřech objektech jiných vlastníků jako nájemce. V praxi to znamená, že ÚJČ přispívá na provoz čtyřem jiným subjektům, které přitom na rozdíl od ÚJČ dostávají na provoz nemovitostí dotaci z rozpočtu AV ČR – na straně ÚJČ jsou však tyto výdaje převážně financovány z prostředků, které jsou primárně určeny přímo na vědeckou činnost. Některé náklady přitom nemůže ÚJČ ovlivnit – zejména se jedná o zabezpečení objektů, které je ve dvou případech zajištěno dodavatelsky, a vedení ÚJČ nemělo možnost být přítomno u sjednávání podmínek. V jednom případě tak ÚJČ platí jako spoluúčast cca 200 tis. Kč (ARÚ), v druhém cca 100 tis. Kč (ÚČL). Kontrola výše dalších nákladů je navíc často problematická.

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště:^{*)}

Vědecká činnost pracoviště se bude nadále vyvíjet v intencích ústavních úkolů jednotlivých oddělení i početných grantových projektů.

VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí:^{*)}

Z charakteru činnosti ÚJČ AV ČR, v. v. i., vyplývá, že v této oblasti nemůže provádět žádné zásadní aktivity. Přesto se na ochraně životního prostředí podílí alespoň tříděním odpadu.

^{*)} Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů: *)

- . V roce 2012 nastoupilo do ÚJČ AV ČR, v. v. i., 25 zaměstnanců a pracovní poměr ukončilo 14 zaměstnanců. Dohody o pracovní činnosti byly uzavřeny se 4 zaměstnanci, dohod o provedení práce bylo uzavřeno 285.
- . Věková struktura zaměstnanců výzkumu byla následující:

. Vědečtí pracovníci:	33 zaměstnanců, z toho:
. 31–40	8
. 41–50	4
. 51–60	13
. nad 60	8
. Vědečtí asistenti:	13 zaměstnanců, z toho:
. do 30	0
. 31–40	13
. 41–50	0
. 51–60	0
. Doktorandi:	24 zaměstnanců, z toho:
. do 30	9
. 31–40	9
. 41–50	4
. 51–60	2
. Odborní pracovníci výzkumu:	52 zaměstnanců, z toho:
. do 30	18
. 31–40	9
. 41–50	10
. 51–60	10
. nad 60	5

X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím **)

- . a) počet podaných žádostí o informace: 1
- . počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 0

*) Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

**) Údaje požadované dle §18 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

- . b) počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 0
- . c) popis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení: žádné soudní řízení neprobíhalo
- . d) výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: 0
- . e) počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: 0
- . f) další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: nejsou

ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ AV ČR, v. v. i.
Letenská 4, 118 51 Praha 1

razítko

podpis ředitele pracoviště AV ČR

Přílohou výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva o jejím auditu